

Sygn. akt IV KK 217/22

POSTANOWIENIE

Dnia 29 czerwca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 29 czerwca 2022 r., na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

sprawy **M. Ż.**,

skazanego z przestępstwo z art. 197 § 1 k.k. i in.,

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w B.

z dnia 1 czerwca 2021 r., sygn. akt VIII Ka [...],

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w S.

z dnia 17 lutego 2021 r, sygn. akt II K [...],

p o s t a n a w i a:

- 1) oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2) zwolnić skazanego z kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w S. z dnia 17 lutego 2021 r. (sygn. akt II K [...]) M. Ż. został uznany winnym czynów z art. 197 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., z art. 190 § 1 k.k. oraz z art. 288 § 1 k.k., za które wymierzono mu karę łączną 4 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności. Wyrok ten został zmieniony wyrokiem Sądu Okręgowego w ten sposób, że obniżono karę za czyn z art. 197 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., co skutkowało obniżeniem kary łącznej pozbawienia wolności do lat 3. W pozostałym zakresie wyrok utrzymano w mocy.

Od powyższego prawomocnego orzeczenia kasację wniósł obrońca skazanego, zarzucając wyrokowi rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, mającego istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art 433 § 2 k.p.k. w zw. z art, 457 § 3 k.p.k. przez zaniechanie przez Sąd II instancji rzetelnego rozważenia wszystkich zarzutów wskazanych w środku odwoławczym, a mianowicie:

„ 1. Sąd *ad quem* nie zapoznał się ze zgromadzonym materiałem dowodowym w sprawie, bowiem w uzasadnieniu wyroku stwierdził, że „ Jakkolwiek oskarżony nie ma obowiązku przyznania się do stawianych mu zarzutów, podobnie jak dostarczania dowodów swojej niewinności, to w realiach niniejszej sprawy nie sposób mówić o konsekwencji i logice jego wyjaśnień. M. Ż. od początku prowadzonego śledztwa w sposób oczywiście sprzeczny z gromadzonymi dowodami kwestionował już sam fakt swego pobytu w mieszkaniu pokrzywdzonej w czasie inkryminowanego zdarzenia, by w dalszej części procesu (...) pozycjonować się przy wersji o zgodzie pokrzywdzonej na odbycie stosunku płciowego ” (str. 17 uzasadnienia) - w sytuacji gdy M. Ż. konsekwentnie nie przyznawał się do popełnienia zarzucanych mu czynów, kwestionował swoją obecność w mieszkaniu pokrzywdzonej i na żadnym etapie postępowania nie „pozycjonował się przy wersji o zgodzie_pokrzywdzonej na odbycie stosunku płciowego”, dlatego też powyższe pozwala na stwierdzenie, że Sąd *ad quem* nie zapoznał się z zebrany materiał dowodowy w sprawie, w szczególności z tak kluczowymi dowodami, jakimi są wyjaśnienia M. Ż.,

2. Sąd II instancji nie wyjaśnił w sposób odpowiadający standardom wyznaczanym przez art. 457 § 3 k.p.k., dlaczego uznał, że oddalenie wszystkich wniosków dowodowych złożonych przez obronę przed Sądem I instancji było zasadne, a tym samym, dlaczego Sąd II instancji uznał za niezasadny zarzut apelacyjny sprowadzający się do wykazania o konieczności przeprowadzenia postępowania dowodowego i dopuszczenia tychże wniosków przed Sądem II instancji.

3. Sąd *ad quem* wskazał jedynie, że Sąd I instancji zasadnie oddalił wszelkie wnioski dowodowe obrony, powołując się na treść art. 170 § 1 pkt 3 i 5 k.p.k.

4. Sąd II instancji nie odniósł się do następujących zarzutów apelującego:

- iż Sąd I instancji bezkrytycznie przyjął za zgodne z prawdą zeznania pokrzywdzonej M. B., praktycznie pomijając relację M. Ż., która jest spójna, logiczna i konsekwentna przez cały czas postępowania, nie wskazując przy tym w sposób rzetelny jej nieobiektywności, czy też wzajemnych sprzeczności w niej występujących powyższe miało istotny wpływ na treść orzeczenia, albowiem skutkowało bezpodstawnym skazaniem M. Ż.,
- w sprawozdaniu z badań genetycznych z dn. 05.11.2020 r. sporządzonych przez Zakład Medycyny sądowej Uniwersytetu Medycznego w B. sporządzający ww. opinię stwierdzili, iż „nie można wykluczyć, że męskie DNA w próbce 1.1/40/20 pochodzi od M. Ż.. Nie można również wykluczyć, że ujawniona domieszka pochodzi od innej osoby spokrewnionej w linii męskiej z M. Ż. lub że stwierdzona zgodność jest przypadkowa i domieszka pochodzi od innego, niespokrewnionego mężczyzny”, co wyklucza przyjętą przez zarówno Sąd a quo, jak i Sąd ad quem pewność co do sprawstwa oskarżonego, a także uwydatnia tylko dowolną i wybiórczą ocenę materiału dowodowego - powyższe miało istotny wpływ na treść orzeczenia albowiem skutkowało bezpodstawnym skazaniem M. Ż..

5. Sąd II instancji w sposób dalece niewystarczający odniósł się do zarzutów apelującego, iż materiał dowodowy sprawy nie wskazuje na obecność M. Ż. w miejscu zamieszkania pokrzywdzonej, brak jest jakichkolwiek świadków, sąsiedzi nie słyszeli jakichkolwiek odgłosów z mieszkania pokrzywdzonej, która zgodnie ze swoimi zeznaniami pozostawiła otwarte drzwi balkonowe, aby sąsiedzi usłyszeli wołanie o pomoc, po czym nie krzyczała, aby nie obudzić sąsiadów.”

Skarżący wniósł o uchylenie wyroków sądów obu instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

W odpowiedzi na kasację Prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym.

Istotą skutecznej kasacji jest wykazanie i uargumentowanie zaistnienia w sprawie rażącego naruszenia prawa (procesowego lub materialnego), które dodatkowo miało istotny wpływ na treść finalnego rozstrzygnięcia (arg. ex. art. 523 § 1 k.p.k. oraz chociażby postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 września 2016 r., III KK 291/16, www.sn.pl). Pomimo rozbudowanej treściowo kasacji, zauważyć należy, że stanowi ona w dużej mierze powtórzenie argumentów apelacji właściwie nawet niezmodyfikowanych na potrzeby postępowania kasacyjnego. Uważna analiza treści kasacji pozwala na przyjęcie, że stanowi ona niejako „przedłużenie” argumentów apelacyjnych w zakresie de facto kwestionowania wszelkich ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd I instancji w oparciu o m.in. przesłuchanie pokrzywdzonej. Nie zawiera nowej jakości, a jedynie koncentruje się na powtórzeniu określonych wątków apelacji (np. w zakresie wniosków dowodowych). Wątpliwości wskazywane na etapie odwoławczym, zdaniem Sądu Najwyższego zostały dostatecznie rozwiane w uzasadnieniu wyroku Sądu Okręgowego.

Uzasadnienie wyroku Sądu odwoławczego stanowi wręcz modelowy sposób odniesienia się w postępowaniu odwoławczym do rozbudowanych zarzutów apelacji, dotyczących zasadniczo w całości postępowania dowodowego oraz ustaleń faktycznych. Na s. 3-15 metodycznie odnosi się on do każdego wątku apelacji. Sąd Najwyższy nie dostrzega powodu by na etapie kasacyjnym przytaczać in extenso te rozważania. To bowiem na skarżącym ciąży obowiązek wykazania rażącego charakteru ewentualnego naruszenia prawa procesowego oraz zarysowania jego wpływu na ostateczne rozstrzygnięcie. Kasacja skarżącego pomimo swojej nominalnej obszerności i szczegółowości sprowadza się argumentacyjnie nie tyle do wykazywania mankamentów kontroli odwoławczej, ale do punkтового kwestionowania czy to ustaleń faktycznych i oceny dowodów (zeznania świadków i pokrzywdzonej, opinie biegłych) czy to oddalenia wniosków dowodowych. Skarżący wielokrotnie w kasacji akcentuje możliwość odmiennej oceny (samodzielnie ja zresztą prezentując) zgromadzonego materiału dowodowego, ale nie ma to nic wspólnego z zarzutami, które stawia (naruszenia art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k.).

W tym miejscu warto jeszcze raz przypomnieć, że kasacja jako nadzwyczajny środek zaskarżenia nie jest tzw. trzecią instancją, nie służy zatem do

inicjowania powtórnej kontroli w zakresie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego ani ponownej kontroli poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych, lecz ma na celu eliminację błędów wynikających z wadliwego w stopniu rażącym zastosowania przepisów prawa materialnego lub procesowego albo związanych z wystąpieniem przesłanek z art. 439 § 1 k.p.k. tj. tzw. bezwzględnych podstaw odwoławczych.

Wobec tego należało rzecz jak w sentencji.

[as]